

**PROGRAM SARAJEVSKOG OTVORENOG CENTRA POVODOM
17. MAJA – MEĐUNARODNOG DANA BORBE PROTIV HOMOFOBije I TRANSFOBije
MAJ - JUNI 2015.**

17. maj od 2005. godine se obilježava kao Međunarodni dana borbe protiv homofobije i transfobije. Ovaj datum obilježava se u više od 130 zemalja svijeta i službeno je priznat od velikog broja država, kao i od samog parlamenta Evropske unije.

17. maja 1990. homoseksualnost je skinuta sa liste mentalnih bolesti Svjetske zdravstvene organizacije, i od tada se taj dan obilježava kao podsjećanje na važnost poštivanja ljudskih prava LGBT (lezbejki, gejeva, biseksualnih i trans) osoba širom svijeta. To je takođe i povod za organizaciju različitih akcija kojima se skreće pažnja na diskriminaciju i nasilje s kojima se još uvijek suočava ova populacija. LGBT osobe čine od 3-12% stanovništva svakog društva, pa tako i u Bosni i Hercegovini. Međutim, i pored toga, ovi građani i građanke BiH, zbog nasilja, straha, isključivanja i diskriminacije, ostaju u potpunosti nevidljivi u BiH društvu.

Bosna i Hercegovina do sada nije proaktivno radila na borbi protiv homofobije i transfobiji, niti je poduzela odgovarajuće mjere kako bi svim LGBT osobama omogućila uživanje jednakih prava sa drugim građanima/kama BiH.

Države u okruženju su u mnogim pitanjima naprednije od BiH. U Hrvatskoj se već deset godina uspješno organizira godišnji protestni marš – *Parada ponosa*, a istospolnim parovima je omogućeno sklapanje životnih zajednica. Slovenija je otišla mnogo dalje te je izjednačila heteroseksualne i homoseksualne brakove. Crna Gora je prva država u našoj regiji koja je usvojila strategiju i akcioni plan za poboljšanje kvalitete života LGBT osoba, a grupu predvodi osobno premijer Crne Gore. U Srbiji se provodi strategija i akcioni plan za suzbijanje diskriminacije, koji uključuje mjere vezane za LGBT osobe. Albanija, također, u različitim ministarstvima radi na pitanjima zaštite prava LGBT osoba.

Ovim putem pozivamo sve institucije države BiH i entiteta, konkretno – Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH i entitetska ministarstva – da otpočnu intenzivniji rad kada su u pitanja prava LGBT osoba. Smatramo da ne bismo trebali dopustiti da Bosna i Hercegovina bude izolovan slučaj u evropskoj porodici država koje garantiraju jednaka prava svim svojim građankama i građanima, uključujući i LGBT osobe.

Kad?	Šta?	Gdje?	Kontakt osoba
06-08.05. (srijeda- petak)	<p><i>Seminar</i> PRAVA LGBT OSOBA U KONTEKSTU EU INTEGRACIJA: Seminar za predstavnice/ke institucija i tijela za ljudska prava i ravnopravnost spolova u BiH</p> <p>Seminar se organizuje u cilju poboljšanja odnosa sa predstavnicima/ama institucija i tijela za ljudska prava i ravnopravnost spolova, te kako bi se postigao viši nivo podrške institucija BiH i entiteta. Na seminaru će biti predstavljena iskustva rada institucija iz regije (Hrvatske i Srbije) na pravima LGBT osoba, kao i područja u kojima bh institucije i službenici_e mogu djelovati u kontekstu prava LGBT osoba. Seminaru prisustvuju parlamentarci/ke, sekretari/ke komisija, direktori/ice institucija i drugi predstavnici/e nadležnih institucija. Aktivnost podržala Ambasada Kraljevine Norveške. Link: http://soc.ba/seminar-o-pravima-lgbt-osoba-u-kontekstu-eu-integracija/</p>	Jahorina <i>Učešće samo na poziv.</i>	Lejla Huremović lejla@soc.ba 033/551-000
12.05.- 16.06.	<p><i>Online kampanja</i> BORBA PROTIV NASILJA NAD MLADIM LGBT OSOBAMA</p> <p>U saradnji sa Mediacentrom Sarajevo, provest ćemo medijsku kampanju povodom Međunarodnog dana borbe protiv homofobije i transfobije u maju 2015. godine, s posebnim osvrtom na nasilje nad mladim LGBT osobama. Cilj ove kampanje je podizanje svijesti o problemima s kojima se mlade lezbejke, gej, biseksualne i trans osobe svakodnevno suočavaju u svom okruženju kroz niz tekstova koji će biti objavljeni na web portalima i video klip koji će se premijerno pustiti 17. maja na webu i društvene mreže. Kampanju podržala Evropska Unija/EIDHR.</p>	Širom BiH	Vladana Vasić vladana@soc.ba 033/551-000
14-24.05.	<p><i>Aktivističke akcije u javnom prostoru</i> MLADE LGBT OSOBE</p> <p>Kako je tema ovogodišnjeg IDAHOT-a "Mlade LGBT osobe", fokus u uličnim akcijama će nam biti škole, fakulteti i druge institucije vazne za mlade ljude kao i mjesta njihovog okupljanja, poput kafića i klubova. Na centralnim mjestima u Sarajevu postaviće se i bilbord-plakati sa univerzalnom porukom "Neka ljubi ko god koga hoće". U sklopu obilježavanja IDAHOT 2015, organizovaćemo i druženje sa zajednicom. Aktivnost podržala Švedska međunarodna razvojna agencija (SIDA).</p>	Sarajevo	Naida Kučukalić naida@soc.ba 033/551-000

<p>15.05. (petak) 10:00h</p>	<p><i>Predstavljanje izvještaja i diskusija</i> ULOGA POLITIČKIH STRANAKA U UNAPREĐENJU PRAVA LGBT OSOBA U BIH – STANJE U 2014. I POGLED U BUDUĆNOST</p> <p>Objavlivanjem Rozog izvještaja - godišnjeg izvještaja o stanju ljudskih prava LGBT osoba u Bosni i Hercegovini - već četvrtu godinu zaredom, Sarajevski otvoreni centar nastavlja sa svojim intenzivnim zagovaračkim radom u oblasti prava LGBT osoba. Kako bi se unaprijedila prava LGBT osoba, Sarajevski otvoreni centar i ove godine predlaže tri prioritetne mjere koje nadležne institucije trebaju poduzeti. Takođe predstavljamo rezultate praćenja stavova predstavnika političkih stranaka u predizbornim kampanjama za Opšte izbore 2014. godine kada su u pitanju prava LGBT osoba i nudimo preporuke da njihovo daljnje javno i političko djelovanje.</p> <p>O ovim temama raspravljaju Damir Arnaut (SBB), poslanik u Predstavničkom domu PS BiH i član Zajedničke komisije za ljudska prava PS BiH, Maja Gasal-Vražalica (DF), takođe poslanica u Predstavničkom domu PS BiH i članica Komisije za ostvarivanje ravnopravnosti spolova, Martin Raguž (HDZ 1990) (TBC), delegat u Domu naroda i član Zajedničke komisije za ljudska prava PS BiH i Mervan Miraščija, Fond otvoreno društvo BiH.</p> <p>Prevod na engleski jezik obezbjeđen. Ovu aktivnost podržava Ambasada SAD-a BiH i Fond otvoreno društvo BiH.</p>	<p>Sarajevo, Mediacentar</p>	<p>Emina Bošnjak emina@soc.ba 033/551-001</p>
<p>16.05. (subota) 22:10h</p>	<p><i>Prikazivanje dokumentarnog filma</i> „O SUSAN SONTAG“, NANCY D. KATES, 2014.</p> <p>U saradnji sa Federalnom televizijom, prikazujemo film "O Susan Sontag", koji se intimno bavi životom žene koja je zahvaljujući svom obrazovanju, strasti i aktivizmu postala jedna od najuticajnijih književnih, političkih i feminističkih ikona svoje generacije. Film prikazuje život Susan Sontag kroz arhivski materijal, priče njenih bliskih osoba, kao i njene riječi. Od ranog zaljublivanja u knjige do prvog iskustva u gej baru, od rane udaje do njene posljednje ljubavnice.</p> <p>Prikazivanje filma podržala Ambasada Kraljevine Norveške.</p>	<p>Federalna televizija (FTV)</p>	<p>Jasmina Čaušević jasmina@soc.ba 033/551-000</p>
<p>19.05. (utorak) (TBC)</p>	<p><i>Tematska sjednica</i> ZAJEDNIČKE KOMISIJE ZA LJUDSKA PRAVA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH O PRAVIMA LGBT OSOBA</p> <p>Zajednička komisija za ljudska prava PSBiH u svom djelokrugu razmatra pitanje ostvarivanja ljudskih prava i osnovnih sloboda zagwarantiranih Ustavom i zakonodavstvom BiH, te će se na sjednici koja će se održati 19. maja 2015. godine</p>	<p>Sarajevo, Parlamentarna Skupština Bosne i Hercegovine <i>Učešće samo</i></p>	<p>Emina Bošnjak emina@soc.ba 033/551-001</p>

	osvrnuti na problem kršenja prava LGBT u Bosni i Hercegovini. Ova sjednica predstavlja jasnu poruku podrške i novog pristupa u borbi za ljudska prava svih građana_ki i težnji ka izgradnji bh. društva slobodnog od diskriminacije na osnovu seksualne orijentacije i rodnog identiteta, te je presedan u dosadašnjem radu zakonodavnih institucija u BiH na pitanjima od značaja za lezbejke, gej, biseksualne i transrodne osobe. Član Sarajevskog otvorenog centra će se obratiti prisutnim te će predložiti konkretne zaključke koji se trebaju uputiti institucijama BiH i entiteta. Aktivnost podržao Fond otvoreno društvo BiH.	<i>na poziv.</i>	
23.05. (subota) 21:00h	<i>Party/Žurka/Zabava</i> EUROVISION 2015: RISE LIKE A PHOENIX! 2014. pamtimo po pobjedi različitosti i fantastičnoj Conchiti Wurst. Iako Evropu čeka još puno posla kako bi postala bolje mjesto za sve građane/ke, Conchitina pobjeda nam daje nadu da nas čekaju bolja vremena. Povodom ovogodišnjeg Eurosong finala, Sarajevski otvoreni centar organizuje veliki party sa direktnim prenosom finala Eurosonga i gostujućim DJ-om – Ismarom Gluhalićem iz Beograda.	Sarajevo <i>Učešće samo na poziv.</i>	Jozo Blažević jozo@soc.ba 033/551-000
25-29.05 (TBC)	<i>Info sesija za predstavnike_ce medija</i> SENZIBILIZACIJA PRVE LINIJE ZAŠTITE LGBT OSOBA OD NASILJA Tema ove info sesije za medije je preporuka Institucije ombudsmena za ljudska prava BiH upućena Upravi za policijsko obrazovanje MUP-a RS - koje će mjere s ciljem unapređenja senzibiliteta policije za rad s pripadnicima LGBT zajednice poduzeti MUP RS? Aktivnost podržala Ambasada Kraljevine Nizozemske (MATRA).	Banja Luka <i>Mjesto i vrijeme dostupno na upit.</i>	Lejla Huremović lejla@soc.ba 033/551-000
01.06. (ponedj.)	<i>Konferencija</i> IZVAN ZAKONA: PRAVNO PREPOZNAVANJE ZAJEDNICA ŽIVOTA ISTOSPOLNIH PAROVA Krajem maja 2015, organizovat ćemo konferenciju o o različitim oblicima pravnog prepoznavanja životnih zajednica istospolnih parova, te njihovim posljedicama, s namjerom da otvorimo ovu diskusiju u BiH. Konfencija je namijenjena predstavnicima organizacija civilnog društva i institucija u Bosni i Hercegovini, a učestvuju eksperti/ice iz BiH, Srbije, Hrvatske i Slovenije. Prevod na engleski jezik obezbjeđen. Konferenciju podržala Evropska Unija/EIDHR.	Sarajevo <i>Učešće samo na poziv.</i>	Vladana Vasić vladana@soc.ba 033/551-000
02.06. (utorak)	<i>Konferencija</i> DIJALOG O TRANSRODNOSTI:	Sarajevo <i>Učešće samo</i>	Naida Kučukalić naida@soc.ba

	<p>TRANS* KAO POLITIČKO I ZDRAVSTVENO PITANJE</p> <p>Sarajevski otvoreni centar, zajedno sa neformalnom grupom Trans* BiH, organizuje jednodnevnu konferenciju, kako bismo otvorili prostor za dijalog o transrodnosti sa predstavnicima_cama zdravstvenih i zakonodavnih institucija u BiH.</p> <p>Na konferenciji ćemo ugostiti stručnjake_inje iz civilnog društva, predstavnike_ce zdravstvenih institucija, kao i pravnike_ce koji_e godinama rade na zagovaranju trans* pitanja, i koji dolaze iz Srbije, Hrvatske i Crne Gore.</p> <p>Specijalna gošća konferencija, koja će otvoriti istu, je profesorica Susan Styrker, direktorica Instituta za LGBT studije pri Univerzitetu Arizona (SAD) i autorka knjige "Transgender History".</p> <p>Prevod na engleski jezik obezbjeđen.</p> <p>Ovu aktivnost podržavaju Ambasada SAD u BiH i Fondacija Astraea (SAD).</p>	na poziv.	033/551-000
02.06. (utorak) 18:00 h	<p><i>Otvaranje izložbe i dodjela nagrade</i></p> <p>Izložba „SVA LJUDSKA BIĆA RAĐAJU SE SLOBODNA I JEDNAKA U DOSTOJANSTVU I PRAVIMA“</p> <p>NAGRADA ZA UNAPREĐENJE LJUDSKIH PRAVA LGBT OSOBA U BIH</p> <p>Dokumentaristička izložba <i>Sva ljudska bića rađaju se slobodna i jednaka u dostojanstvu i pravima</i>, autorice Hane Čopić, prateći Džogdžakarta principe govori o pravima i aktivizmu LGBT osoba. Osim smještanja u kontekst ljudskih prava, kao i u kontekst mape Evrope i svijeta, kroz artefakte iz BiH i regije, izložba će pokazati naš, (post)jugoslovenski put, kroz audio i video zapise ličnih priča ljudi, koji su zbog svoje ljubavi i hrabrosti da žive po svojoj mjeri gurnuti u zonu u kojoj se ljudska prava relativizuju, kroz priče ljudi koji lično pretvaraju u političko. Izložba će biti postavljena od 2-12. juna i može se pogledati svaki radni dan od 10-18 sati. Produkciju izložbe je podržala Ambasada Kraljevine Norveške u BiH.</p> <p>Isto veče Sarajevski otvoreni centar dodjeljuje po prvi put <i>Nagradu za unapređenje ljudskih prava LGBT osoba u BiH</i>. Nagrada se dodjeljuje osobama i/ili institucijama za koje su tokom 2014. i 2015. godine istakle i u velikoj mjeri doprinijele zaštiti i promociji prava LGBT (lezbejki, gej, biseksualnih i trans*) osoba u Bosni i Hercegovini. Dodjelu nagrade podržao je Fond otvoreno društvo BiH.</p>	Sarajevo, Gradska galerija Collegium Artisticum (Skenderija)	Emina Bošnjak emina@soc.ba 033/551-001